

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

Виконавчий комітет
Клепачівської сільської ради
Хорольського району
Полтавської області
вул. Перемоги, 8, с. Клепачі,
Хорольський район, Полтавська
область, 37821

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Клепачівської сільської ради Хорольського району Полтавської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2021 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом виконавчого комітету Клепачівської сільської ради Хорольського району Полтавської області від 02.06.2020 № 02-09/336.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку спільної комісії з питань планування бюджету і фінансів та з питань регулювання земельних відносин, екології та охорони навколишнього природного середовища та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проекту рішення

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.

Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Однак, окремі положення проекту рішення Клепачівської сільської ради потребують приведення у відповідність до вимог Кодексу.

1. Пропонуємо таблицю додатка 1 до Положення про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки привести у відповідність до вимог підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Кодексу, яким визначений перелік об'єктів, що не є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

2. Пунктом 5.2 розділу 5 та додатком 3 Положення про сплату податку та орендної плати за землю на території Клепачівської сільської ради Хорольського району Полтавської області передбачено встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки.

Однак, відповідно до статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Вимогами статті 2 Закону України від 06.10.1998 № 161-ХІІ «Про оренду землі» (далі – Закон № 161) встановлено, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Частиною першою статті 93 Земельного кодексу України встановлено, що право оренди земельної ділянки – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до частини першої статті 792 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату. Частиною третьою цієї статті визначено, що відносини найму (оренди) земельної ділянки регулюються законом.

Водночас згідно із статтею 1 Закону № 161 оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Статтею 21 Закону № 161 визначено, що орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Кодексу).

Відповідно до вимог підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно із вимогами пункту 288.1 статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4 статті 288 Кодексу встановлено, що розмір та

умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

У свою чергу, Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 передбачено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

При цьому, положеннями статті 288 Кодексу визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за земельні ділянки, в тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Отже, законодавством України не передбачено можливості та/або необхідності затвердження органами місцевого самоврядування порядку встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки та фіксованих ставок орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі.

За таких обставин, пропонуємо редакційно доопрацювати Положення, а також виключити пункт 5.2 розділу 5 та додаток 3 цього Положення як такі, що не узгоджуються із вимогами чинного законодавства України.

4. Пропонуємо таблицю додатка 1 до Положення про сплату земельного податку привести у відповідність до вимог пункту 274.1. статті 274 Кодексу в частині визначення ставки земельного податку для сільськогосподарських угідь, а також врахувати у цій таблиці вимоги статей 282 та 283 Кодексу, якими визначений перелік пільг щодо сплати податку для юридичних осіб та земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

5. Пропонуємо розділ 2 Положення про єдиний податок привести у відповідність до вимог пункту 291.4. Кодексу, врахувавши зміни щодо збільшення річного обсягу доходу, що внесені Законом України від 30 березня 2020 року № 540 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», зокрема для платників єдиного податку, які відносяться до першої групи обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, а для платників єдиного податку другої групи – не перевищує 5000000 гривень.

6. Пропонуємо редакційно доопрацювати таблицю додатка Положення про єдиний податок, привівши її у відповідність до вимог пункту 293.2. статті 293 Кодексу, згідно з яким фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць для першої групи платників єдиного податку - не більше 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму; для другої групи платників єдиного податку - не більше 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

7. Пунктом 1 рішення 74 сесії 7 скликання Клепачівської сільської ради від 22.05.2020 № 1351 встановлюються умови оприлюднення проекту рішення «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2021 рік».

Відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються у друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності – у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше, як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо забезпечити оприлюднення проекту рішення у друкованих засобах масової інформації, відповідно до вимог Закону.

8. Також звертаємо увагу, що Законом України від 16.01.2020 № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466-IX) внесені зміни до положень Кодексу в частині прийняття рішень органами місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та/або зборів та ряд інших змін, які не були враховані розробником при підготовці проекту рішення.

Отже, елементи податків та зборів, встановлених у додатках до проекту рішення, пропонуємо викласти відповідно до вимог ПКУ (з урахуванням змін, внесених Законом № 466 - IX).

Таким чином, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим механізмам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ), зокрема його зміст, структура та наповнення, не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Згідно із вимогами Методики, розробник в АРВ повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогоднішній день, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення, а також, охарактеризувати та оцінити сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Проте, розробник обмежився лише текстовим описом проблеми та не навів вичерпних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, важливість та масштаб, не окреслив ті сфери господарської діяльності, на які проблема справляє найбільш негативний вплив.

У розділі II АРВ задекларовані розробником цілі державного регулювання викладені не чітко та не є вимірюваними, не мають якісного, кількісного та часового виміру, не вказують які проблеми мають вирішити.

Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом доцільності – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми

У розділі III АРВ розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них, не навів жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Слід зазначити, що АРВ до проекту рішення не наповнений інформацією стосовно суб'єктів господарської діяльності (великі, середні, малі, мікро), на яких справлятиме вплив даний регуляторний акт та не визначив питому вага груп у загальній кількості (у відсотках).

Окремо звертаємо увагу, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, розробнику необхідно забезпечити проведення Тесту малого підприємництва згідно з вимогами додатку 4 до Методики. У разі поширення дії регуляторного акта на суб'єктів великого та середнього підприємництва, розробником повинна проводитися оцінка впливу на сферу їх інтересів, що передбачає кількісне визначення витрат внаслідок дії регуляторного акта (додаток 2 Методики).

Крім того, при розробці АРВ розробником не враховані положення Закону № 466, яким внесені зміни до підпунктів 12.3.3. та 12.3.5. пункту 12.3 статті 12 Кодексу щодо строків надсилання до контролюючого органу інформації та копій прийнятих рішень про встановлення місцевих податків та/або зборів та про внесення змін до таких рішень; щодо можливого терміну дії рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів та про дію рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів у часі в разі, коли відповідна рада не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та/або зборів, що є обов'язковими згідно з нормами Кодексу.

Також в АРВ не обґрунтовані максимальні розміри ставок єдиного податку, що встановлюється для суб'єктів господарювання, та не наведений алгоритм їх визначення.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних обґрунтувань та розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновки щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ у розділі IV АРВ розробником не доведений вибір оптимального альтернативного способу.

У розділі V АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення.

У розділі VII АРВ зазначено, що проект рішення має необмежений термін дії, що не відповідає назві та змісту проекту рішення.

Враховуючи зазначене, наведені в АРВ обґрунтування є недостатніми, щоб у повній мірі оцінити доцільність, позитивні наслідки та дієвість положень проекту регуляторного акта у запропонованому розробником вигляді.

Отже, у зв'язку з виявленими недоліками у підготовці АРВ, а саме відсутністю у ньому усієї необхідної інформації, числових даних, розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акта, розробником не доведена відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проект рішення Клепачівської сільської ради Хорольського району Полтавської області «Про встановлення місцевих податків і зборів на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень і пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до проекту рішення – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**В. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Володимир ЗАГОРОДНІЙ

